СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕННИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXXI. Число 117. Джерзи Сіті, Н. Дж, субота 19. мая, 1923.

VOL. XXXI. No. 117. Jersey City, N. J., Saturday, May 19, 1923. THREE CENTS

ЄДНАЙТЕ

НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ ДО У. Н. СОЮЗА

ДО КІНЦЯ ЧЕРВНЯ О. Р. ПРИЙМАЄ У. Н. СОЮЗ НОВИХ ЧЛЕНІВ, СТАРШИХ І МАЛОЛІТНІХ БЕЗ ВСТУПНОГО.

УРЯДНИКИ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНИ ТА ЧЛЕНКИНІ, ВИКОРИСТАЙТЕ СЮ НАГОДУ І ПРИЄДНАЙТЕ ЗА СЕЙ ЧАС ТИСЯЧІ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ЗРІСТ ЧИСЕЛЬНОЇ СИЛИ І МАЙНА У. Н. СОЮЗА СЕ ДОРОБОК УСІХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА!

ВИСТУП ГАРДИНГА ПРОТИ КУ-КЛАКС-КЛЕНА

ВАШИНГТОН, 17. мая. — Президент Гардинг виголосив тут при нагоді відсвячення помічника американського патріота Александра Гемілтона промову, в якій звернувся з остриими словами проти організацій, опертих на ненависті й насильстві, які бучмо то рятуючи американську конституцію в дійсности її валять. Хоча президент не назвав поіменно сеї організації, всі пояснюють слова його як зверненні проти Ку-Клакс-Клена.

Президент оплакував теж в своїй промові творение малих партій та Фракцій яко доказ зрости політичного розбиття американського народа.

КОНЕЦЬ ТЕКСТИЛЬНОГО СТРАЙКУ В ВОРЕНІ

ПРОВІДЕНС, Ровд Айленд, 17. мая. — Патиденний страйк, заряджений юнією направляючів ткацьких верстатів, покінчився тим, що всі півтора тисячі робітників тканьної фабрики Ворен Манюфекчерінь Ко. вертають завтра до роботи.

Причиною завішення праці була суперечка межи зарядом та фабрикою за напимание трох неюнійних робітників. Трудність полагоджено в той спосіб, що одному робітникови дозволено приступити до юнії, другий найнов собі роботу деиде, а третий заявив, що він вже не хоче робота.

ПОЧИНАЮТЬ ЗАВОДИТИ 8-ГОДИННУ ШИФТУ В СТАЛЕВІМ ПРОМИСЛІ

ЯНГСТАВН, Огайо, 17. мая. — В скількох місцевих сталевих фабриках заведено 8-годинну шифту, покишо для чотирох кляс робітників, а то для: помінників першої, другої й третої кляси та для операторів сталевих журавлів (двигачів). Зміна не має ніякого впливу на заплату.

ЮНІЙНИЙ ПРОВІДНИК В ТЮРМІ

НЮ ЙОРК, 17. мая. — З стейтової тюрми Сінг-Сінг в Осінь доносять, що Роберт Брендеа, колишній голова союза нюйорських будівляних юній, засуджений свого часу на довголітну вязницю за безпощадне обмежування свободиого веденя будівляного промислу, дістав припоручение від вязничного заряду перевести у вязниці ряд будівляних робіт. До помочи йому віддано 250 вязнів.

ГУБЕРНАТОР ЗІГНОРУВАВ ВІЛСОНА

ДЕНВЕР, Колорадо, 17. мая. — Губернатор стейту Колорада імепував новим сенатором Злучених Держав Альва Б. Адамса, щоби сей заняв місце помершого недавно сенатора Николсона.

Николсон був республіканець, а Адамс є демократ. За іменование наслідника Николсона розвелася була свого часу широка публична дискусія, в якій забрав був навіть участь бувший президент Вілсон, висуваючи на се становище свого кандидата. Губернатор, однак, зігнорував сі всі пропозиції та іменував сенатором свого половіка. Адамс буде сенатором до вибору в осени 1924. року.

НОВИЙ ЗЕМЛЕТРУС В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ

ГАЯКВІЛЬ, Екадор, 17. мая. — Кіто та його околицю навістило знова землетрясение. Наслідком трясения землі повалилися або ушкодилися важні публичні будівлі, як: палата президента, міський ратуш, катедра, палата архиепископа, астрономічна обсерваторія, військова академія, залізничий дворець і другі. Військова академія зруйнована так сильно, що треба було її зовсім покинути. Досі донесено, що через земле трус погибло двоє людий і 6 богато ранених.

Місто Кіто, котре має коло, 100,000 мешканців, терпить часто від землетрусів. Лежить воно в гірськай розколині на схід від вулканічної гори Пічинче, на висоті яких 9,500 стіп понад уровень моря. Важне воно для світової торговлі своїми виробами вовняними та бавовняними, коровками, капелюхами і т. и. Всі будівлі, згадані в телеграмі, положені в середині міста довколо ратушевої площи.

БОРОТЬБА ЗА ПРОГІБІЦІЮ

ОЛБАНІ, 17. мая. — Стейтовий губернатор, котрому предложено до підпису або заветования стейтовий закон про відкликание помочи федеральному урядови при виконуванню прогибіції, заявив, що він хоче наперед відбути публичне переслухание в сій справі. Переслухание має відбутися дня 31. мая.

Ся заява розворушила обі сторони до ще жвавішої агітації. Прихильники прогибіції кажуть, що якої губернатор стейту добувся на відвагу заветувати стейтовий закон, то він ставби цілодержавною фігурою, перед якою стоять всякі можливости політичної карієри. Інші противники організації, мовби ничим нюйорське товариство. Члени Великих Лав Присяжних Судівні вислали до губернатора телеграму з домаганнями підписання ухвали.

ДОРОЖНЕЧА ПОЖИВИ НЕ ПЕРЕСТАЄ

ВАШИНГТОН, 17. мая. — Як подає департамент праці, ціни средств поживи в дрібній торгівлі за послідний місяць зовсім не спадають. Після сього розрахунку, перечина скількість поживи для пересічної американської родини (з 5 осіб) навіть зросла в ціні о 1 процент в місяцю квітню в порівнанню з місяцем мартом.

Щодо поодиноких товарів, тій капусти зросла в місяци квітню о 27 процент, картофлі о 14 процент, цукру о 4 процент, мяса та муки о 2 проценти. Зате цінина яйиць, сир розники, деяке мясо, масло, сливки, солонину та деякі овочі дещо спала.

Коли порівнати ціни з сьогорічного квітня з цінами на ті самі товари з квітню минулого року, то сьогорічні ціни висші на 3 процент. Коли ціни сьогорічного квітня порівнять з цінами десять літ тому назад, то сьогорічні ціни висші від попередніх о 40 процент, сейго за те, за що тепер платиться 1 доляра 40 центів, 10 літ тому платилося всего доляра.

ЗА НАФТОВІ ТЕРЕНИ

ВАШИНГТОН, 16. мая. — Секретар (міністер) внутрішних справ видав нині нове оречение в справі арендування нафтових терепів, належачих до американських Індіян. Після сього оречення чужинців будуть мати на будуче повне правб арендувати землі з нафтовими жерелами.

Оречение Фола стоїть у виразній противності до дуже недавно виданого оречения міністерства внутрішних справ, після котрого таке арендование нафтових терепів в Америці чужинцям було заборонене.

ХОЧУТЬ ЗДЕРЖАТИ БУДУВАННЯ В ЦІЛІ ДЕРЖАВІ

Директори американської будівляної радні яка обеднує будівляних підприемців з цілих Злучених Держав, рішили розвести агітацию за здержанем будування домів в цілій Америці на так довго, поки край не перейде через переломову дорожнечу, в якій він тепер находиться.

ПОХОРОН СВ. П. Д-РА ЮЛІЯНА ЧУБКА

„Америка" повідомляє: В суботу, 12. с. м. відбувся з дому жалоби при 1022 Сент 51-а улиця у Филидедфії на Вудлавн цвинтар при співучасти горстки найблизшої родини і близких приятелів Покійного. Панахиду над домовиною в домі відправив о. М. Кіпаш, котрий також виголосив промову по англійськи, а співав хор українських дівчат зі Сиротинця в сполуці з мужеським хором під управою катедрального диригента Василя Коцюбинського. Почесну службу при виносі домовини сповняли: п. Е. Якубович, Д. Штогрин, А. Цукровський, П. Кирилюк, О. Кульчицький і др. Семен Демидчук. Небо післало рясний дощик саме перед зложенем тілних остатків Покійника у гріб, вистелений китами.

ЗАНЕПАД ВЕЛИКИХ МІСТ НА УКРАЇНІ

Совітськими статистичними установами оголошено результати перепису населения в 1922 році по великих містах; перепис констатує кольосальне зменшение населения міст особливо на лівобічній Україні. Особливо зменшилась кількість населения в Миколаєві і Херсоні, Одеса, яка перед війною мала коло півтора мілиона населения, зараз має 298.991 людий.

ВАЖНІ ПОЛІТИЧНІ НАРАДИ

Сими днями приїхав до Вашингтону на довший побут в домі президента Гардинга американський представник в Англії Гаврей. Замітно, що вскорі по його прибутю зявилися з короткими звітами про стан чужих країв американські представники в Німеччині, Еспанії та Японії.

ЗАТОПЛЕННЄ КОРАБЛЯ

Недалеко від Норфовка, в стейті Верджінії, затонув на Оцеані пароход „Санта Мальта" вдетівши на піскову мілину серед густої мраки. Кілька прибережних кораблів поспішило сейчас на допомогу залозі...

АРЕШТУВАННЯ ДЕФРАВДАНТА

Перед кількома місяцями доносили часописи про аферу дефравданта Гаммера, який заграбили 40 мілионів на школу. Головні фірми „Пьон" утікерияні на так довго, поки край з ганечищею одного з львівських кабаретів до Відня. На днях арештовано Гаммера у Відні; очевидно без тих 40 мілионів, які остануться довічною претенсією львівських паскарів. Кримінальних дефравданта, імено Гаммера.

ПОВІСИЛИ ЖИНКУ І ЧОЛОВІКА

З Едмонтон Альберта, Канада, повідомляють: Дня 2. мая о 6-ій годині виконано засуд смерти на Емілію Пікаріло і Флорентії Ласандра. Обоє згинули на шибениці за замордование полімана Стіва Лівена, коли той зловив їх в автомобілі з горівкою.

До вини не признавсь обоє. Пікаріло (Італієць) казав, що хоч він мав револьвер, то фатальний стріл упав з револьвера панни Ласандри. Ласандра знова казала, що Пікаріло втиснув в її руку револьвер вже по убійстві полімана.

Перед повішенем Пакаріло сказав, що взяв вінце невинного чоловіка. Ласандра знова сказала, що Пікаріло брехав, що вона задарма гине.

Обоє тіла похоронено на католицькім цвинтарі без публичних церемоній.

НОВИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ „КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ УКРАЇНИ"

В склад нового центрального комітету „комуністичної партії України" вибраний: Раковський Петровський, Скрипник, Лебедь, Чубар, Рубар, Рухимович, Угарін, Затонський, Радченко, Іванів, Мануїльський, Клименко і Майоров.

ВОДА ЗАЛИЛА КАНАДІЙСЬКЕ МІСТО

З Брендону, Ман. (Канада) доносять: Вода в ріці Асіні-бойн піднеслася 7. мая. на 2 фіти вгору і ралила „Ферст стріт" так, що автомобілі і вози ідуть до половини у воді. Їхати головній гостинцем дуже небезпечно, бо туди вода пливе з незвичайною скоростю.

Вода ще прибуває і є небезпека, що небаром десятки тисяч акрів досі високо положеної і сухої землі опиниться під водою. Мешканці, які перебували у своїх частинно залитих одноповерхових домах, були тепер змушені вибратись. У многих случаях обстановку хатню винішувано з хат через горішні вікна. Малі хати находяться цілковито під водою.

На схід від міста майже за одну ніч великі простори земні перемінились у великі озера.

Властителі малих суден заняті перевожуванем людий, які хотять покинути північну часть міста; де всяка їзда стала цілковито неможливою.

СТАНОВИЩЕ НА СТЕПОВІЙ УКРАЇНІ

Особа, що прибула недавно з Херсону, подала співробітникові „Руспреса" такі відомости про відносини, що панують тепер на Степовій Україні:

Большевики, захопивши „економію", широко переводять скорочения своїх державних установ і націоналізованих підприемств. Недавно ліквідовано цілий Дніпровський повіт і в Звяжу з цим ліквідовано всі повітові установи. Число видатків скрізь зменьшується. В Херсоні ліквідовано учительську семінарію, єдину на цілу губернію. В результаті цього скорочення установ і підприемств страшно поширюється безробіте.

ЗЇЗД АДВОКАТІВ

Днях покінчився перед львівським карним судом процес проти адвоката д-ра Михайла Задерецького, д-ра Людвика Рубера і Маркуса Ербера, обвинуваних о обманство. Доконування претенсій добували вони зі судового депозиту ріжні вартісні предмети. Д-р. Задерецкого засуджено на 4 місяці тюрми, його товаришів у вільно.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ АГІТАТОРИ „ВИДАЛИ" ЗАГРАНИЦЕЮ $13,750,000, НЕ ДАЮЧИ ЖАДНОГО РАХУНКУ

ЛОНДОН, 17. мая. — Кореспондент тутешнього дневника Морнинг Повст доносить з Москви про спір в тамошньому большевицькому „комінтерні" (комуністичному, або третьому інтернаціоналі) ізза розтрати большевицькими лідерами й агітаторами величезних сум гроша на пропаганду заграницею.

Микола Бухарін (звісний агітатор з Нію Йорку), редактор московського большевицького дневника „Правда", предсідник спільному комітетові, який складається з центрального комітету Р. К. П. (російської комуністичної партії) та управи „комінтерна", вислав слідства про діяльність представників „комінтерна" заграницею і про їх видатки грішми.

З того слідства виявилось, що:

І. Г. С. ЗІНОВЄВ, голова управи „комінтерна" видав для якихось тайних женщин агентов у Великій Британії і Франції понад 350,000 фунтів стерлінгів ($1,750,000) лише протягом одного 1922 року.

ЖАК САДУЛЬ, бувший капітан французької армії, одержав 170,000 фунтів стерлінгів ($850,000) на зорганізование комуністичного масового руху у французьких колоніях і не здав жадного рахунку.

КАРОЛЬ РАДЕК (польський Жид), голова пропаганди большевицького уряду, одержав від заграничних агентів „комінтерна" великі фонди на пропаганду в Египті, Болгарії і Туреччині, але з видатків не здав жадного рахунку.

Начальники відділу заграничної пропаганди, НАРІМАНОВ І РОТШТАЙН не здали жадного рахунку з фондів, які вимічено на їх руки ще в 1921 році.

Із здоволення Бухарина виходить, що згадані „товариші" не предложили рахунків ані жадних документів із загальної суми 27 мілионів золотих рублів, себто $13,500,000.

У звідомленню не обнят сума, які „товариші" видали і на які предложили „рахунки" і „документи".

Замітка. — „Рахунки" і „документи" на виданих $13,500,000 „товаришів" безпечно мають в банках заграницею, де вони зложили їх для себе і для своїх родни на „чорну годину" по упадку комісарського бизнесу, бо другий раз така дурна Росія не трафиться, а хто привик жити по комісарськи, то хоче так житинавість тоді, як комісарський бизнес шляк трафить.

ДЕ ПОДІТИ „ГРОШІ"?

БЕРЛІН, 17. мая. — В Німеччині досі вже надруковано 16,000,000,000,000 (шістнайцять тріліонів) паперових марок. З того половина в обігу, а друга половина в німецькому державному банку. Одначе сей банк не має помещення на стільки тріліонів і мусить тепер найняти мешкання і пивниці у приватних людий, щоб їх там помістити.

ХОТЯТЬ БРИТАНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ

ЛОНДОН, 17. мая. — Англійський проповідник Мод Роуден і посолка пані Естор промовляли тут нині і заявились за співділанням Великої Британії із Злученими Державами задля привернення мира і порядку у світі.

УРЯДОВА ОБЇЗДКА ВОЗДУШНОГО МІНІСТРА

ЛОНДОН, 17. мая. — Британський воздушний міністер сер Сеймюель Гоор виїхав нині з Лондону в 10-денну подорож воздухом для інспекції воздушних ліній і будови воздухових вів в Европі.

ГРАБІЖ НА ПОКРИТТЄ ОКУПАЦИЙНИХ ВИДАТКІВ

ПАРИЖ, 17. мая. — Французи забрали в Руршині фарбованих витворів вартости $2,000,000. Се покрие видатки їх окупації протягом тижня.

НЕДОСТАЧА ВИН ІЗЗА ФРАНЦУСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

БЕРЛІН, 17. мая. — Власники німецьких гостинниць заповідають, що ізза французької окупації Надренщини в Німеччині буде недостача ренських вин. Тому вони заводять вже тепер ощадність у видаванню запасових вин з пивниць.

ГРЕЦЬКО-ТУРЕЦЬКИЙ СПІР

ЛОЗАННА, Швайцарія, 17. мая. — Представник Туреччини Ісмет паша і представник Греції Елєфтеріос Венізелос поставили собі взаємно домагання о воєне відшкодование, але одна знову відмовилась згодитись платити відшкодованне, тільки оба не хотіли зрештою його і вінці передати питание до вирішення новій конференції.

БРАНЦІ ЩЕ В РУКАХ ХИНСЬКИХ БАНДИТІВ

ПЕКІНГ, столиця Китаю, 17. мая. — Американський посол Турман заявив китайському правительству, що наперед освободило чужинецьких бранців з рук опришків, а щойно тоді говорити про умови визволу.

СПІР МІЖ АМЕРИКОЮ І АЛІЯНТАМИ

ПАРИЖ, 17. мая. — В тутешніх урядових кругах заявляють, що між представниками Америки і аліянтів не може прийти до порозуміння щодо зворотy Америці видатку в сумі $250,000,000, які вони видали на удержание свого окупаційного війска в Надренській провінції, в Німеччині.

Кажуть, що може прийти до зірвання відносин.

БРИТАНЦІ ЗАХОПИЛИ НІМЕЦЬКІ КОНЦЕСІЇ В МАЛІЙ АЗІЇ

ЛОНДОН, 15. мая. — Британський синдикат під проводом барона Шредера закупив від швайцарського банку „Цюріх Орієнталь Банк" всі передвоєнні концесії, які мали Німці від Туреччини, в тому і концесію Багдадської залізниці в Малій Азії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents the copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА.
Поодиноке число три цента.
На рік $7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сіті і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

Від зміни адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свобода" The Montgomery. Вол. У. Н. Consent 1888 Montgomery.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилать гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПРИМІР ОРГАНІЗОВАНОСТИ.

Серед нашого народу, котрий певно не відзначається великою здібностю до організації, случається ось такий випадок:

Живе в місті Бентлівил, в стейті Пенсильванія, український імігрант, котрому на імя Іван Фариняк. Родився він в Новосільцях, в сяніцькім повіті, в Галичині, 63 роки тому. В 1889. році приїхав до Америки, і тут зараз по своїм приїзді приступив до запомогової організації „Соединення", а в 1894. році ще й до Українського Народного Союза. Від того року належав він до Союза по нинішний день; себто близько 30 літ. Які долі не переживав Український Народний Союз, як не старалися второпу розбивати його членів чи то надуживаючи до того національних кличів, чи релігійних, чи соціяльних, Фариняк держався кріпко народної організації та ніколи її не покидав. Коли від Українського Народного Союза відступали сотки похитних людий, які, зражені чимнебудь сейчас покидали свою організацію, виплекану довшою власною працею, д. Фариняк з питомою лимківською організованостю завзивав всіх до терпеливости, до патріотизму, до видержання при гурті, при громаді.

Його затрудам Український Народний Союз завдячує немало свого розвою. Відділи в Ленсенрінг, Трогер та Конесвил, як котрий не був заложений добродієм Фариняком, то певно покористувався немалою його працею. Декотрий з них впав незадовго після того, як д. Фариняк виповадився до другої місцевости, — немовби на знак, кілько діяльність одного чоловіка може робити не лишень для зорганізования, але й удержання відділу.

Та же найкращим доказом дбалости д. Фариняка за свою організацію, його рідкої вірности для Неї, його послідовного переведення організаційної засади є без сумніву діяльність д. Фариняка коло зорганізования в Український Народний Союз найблизчої його родини. Видно, що він стоїть на становищи, що організацію треба починати від найблизчих собі людий, від своєї власної сімї. Нині в Українськім Народнім Союзі є вписані та сповняють точно всі членські обовязки: кромі д. Івана Фариняка та його жени Марії, ще сини Михайло та Іван Фариняки, незамужна дочка Марія Фариняк, замужна дочка Катерина з Фариняків Бандрівчак, Антонина з Фариняків Яницька та її муж Дж. Яницький. Кромі сього є членами Молодечого Українського Союза: Анна Фариняк, дочка д. Івана Фариняка, та внуки його: Марія, Валерія, Павлина, Олена, Павло, Андрій та Розалія Яницькі. Словом три покоління, півтора десятка осіб з одної родини, належить до Українського Народного Союза завдяки льояльній відданости одної людини для сеї організації.

Український Народний Союз може гордитися такими членами, як д. Іван Фариняк. Для свого твердого існування й свого розвою не може Союз побажати собі нічого кращого як таких членів як д. Іван Фариняк як мога найбільше. Колиб кождий член Українського Народного Союза в такий самий спосіб, як се зробив д. Іван Фариняк, приступив до своєї народної організації, якби кождий так вірно, твердо та непохитно видержав при ній без огляду на всякі напасти на Неї, якби так кождий старався все й всюди організувати для Неї нових членів, якби так кождий член подбав вперед усего за вписанє своїх кревних та найблизших знакомих в Український Народний Союз, — тоді Український Народний Союз за короткий час зробив би силу в десятеро, обхопивби своєю діяльностю всю українську імігрицію в Америці та, попри звичайні матеріяльні користи для своїх членів та їх родин, самою своєю силою та повагою великої організації принісби немало політичної користи для українського народа в старому краю.

УКРАЇНСЬКА ПАРЛЯМЕНТАРНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ З ПРИВОДУ СМЕРТИ ПОСЛА Т. СТАРУХА

Голова Української Парляментарної Репрезентації посол С. Підгірський з приводу смерти Т. Старуха на адресу редакції „Діла" у Львові прислав таку телеграму:

Я і товариші мої низко схиляємо голови перед домовиною Тимотея Старуха, борця-страдника за волю рідного люду й рідного краю; висловлюємо свій глибокий жаль українському гробовищу за рідним небожчиком.

ТУЛЯН ХНРИПНОЖ

СЛАВА ТАКИМ ХЛОПЦЯМ!

Львівська полєцька часопись „Газета Цодзенна" повідомляє, що підчас бранки до польського війска в Очах Великих, в Яворівщині, українські новобранці з Нугачева, кинулись на комісію, розоружили жандармів, та збурили льокаль бранки. Усі книги і писма знищили. Кількох новобранців арештовано; решта розбіглася.

ЧИТАЙТЕ УКРАТНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.
"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

НАЦІОНАЛЬНИЙ „НЕП".

Національне питанне на московськім комуністичнім зїзді. — Звіт Сталіна. — Національні терти серед комуністів на Україні. — Резолюція зїзду. — Окупанти й душогуби про „братерство й солідарність народів".

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

Потопаючий хапається за соломинку. Не мігши дати собі ради з господарським занепадом своєї „федерації", большевики вигадали „Неп", себто „нову економічну політику", яка мала-б примирити засади приватної господарки з засадами державного комунізму. Не мігши дати собі ради з центробіжними (відосередними) тенденціями немосковських країн, насильством прилучених до Росії, большевики тепер вигадали „Неп" національний, себто „нову національну політику".

Вже в попередній дописі про харківські наради комуністичної партії та українського „ЦК-а" ми зазначили, яку велику ролю відограло національне, властиво — українське питанне на тих нарадах. З питаній „неістнуючого", мертвого, „контр-революційного" й ще бо-зна якого воно раптом повернулось у питанне актуальне й живе. Та Харків — лише філіяла Москви, й то філіяла безсила й залякана, яка не сміє голосно говорити навіть про справи назрілі, пекучі й для всіх очевидні. Тому дебата над національним питанням розгорнулася на всю широчінь щойно в Москві, на 12. всеросійськім зїзді комуністичної партії. Тут голосно й одверто було висловлено ті істини, про які на харківських нарадах можна було говорити лише полємізуючи та „з оглядкою".

Ще за якийсь час перед відкриттем московського зїзду народний комісар для справ „національних меншостей" Сталін виступив у московській „Правді" з тезами „Про національний моменту державнім і партійнім будівництві". Сама тема була нова й незвичайна, бо що таке для правовірних комуністів національний момент, як не гальма до осягнення „соціялістичного ідеалу"?.. Але ще новійшими були думки, які висловлював Сталін і які — о страх, ужас! — сам центральний комітет комуністичної партії благословив і затвердив своєю високою рукою для внесення на близький зїзд.

Справді, думки були дуже „еретичні". Сталін вимагав, щоб совітська держава нарешті покінчила з економічною та культурною нерівністю національних меншостей. Треба, — казав він, — розвіяти все ще істнуюче недовіріе „давнійше поневолених" меншостей до Великоросії й дати поодиноким народам певність, що центральний уряд, утворюючи нову „союзну" державу не зробив цим першого кроку до остаточної ліквідації федеративної республики й до відбудования „єдиної, неділимої Росії". Для того мусить бути утворений особливий центральний орган, де всі національности Росії булиб заступлені на паритетних засадах. В урядові органи союзних республик та автономних областей повинні входити лише такі представники, які досконало знають мову й звичаї місцевої людности.

Оттакий був той „революційний" доклад, з яким виступив перед комуністичним зїздом комісар Сталін — до річі сказати, сам з походження Грузин. Певно, вмивалися дрібними слізьми великий Троцький і „твердокаменний" Бухарин, читаючи такі еретичні й небезпечні думки. Та не було ишої ради!

Почався самий зїзд, і Сталін виступив з довгою промовою в оборону своїх пропозиций. Партійна політика, — сказав він, — мусить побороватся **великоросійський шовінізм і фактичну нерівність національностий.** Найкращим до того заходом буде утворение двох палатної системи в організації союзного центрального виконавчого комітету. Перша палата має бути обрана союзним совітським зїздом без огляду на національність, друга-ж має складатися з представників республик та автономних областей на паритетній основі.

І знова виступ Сталіна, такий новий по змісту, було стрінуто не улюлюканнем і не криками „далоп!", а „однодушним одобреннєм" (так принаймні стоїть у совітських часописах). І ніхто не виступив з протестами проти Сталінових тверджень, що істнує „великоросійський шовінізм" і що національні меншости фактично не мають рівних прав з пануючою Великоросією, а всі приняли ті тверджения, як щось самозрозуміле й давно відоме.

Така лагідність зїзду вдмухнула попутний вітер також у говорильню машину славнозвісного Раковського. Цей спритний муж, славний своїм орієнтаційним нюхом, зараз побачив, куди вітер віє, і зі свого боку також виступив з промовою про національні відносини на Україні. Доки „національний неп" не був офіціяльно проголошений, Раковський мудро тримав язик за зубами й нагоді лише белькотав, що ніякого українства „нет, не было и не будет" і що то все — одна з контр-революційна, жовто-блакітна й петлюрівсько-бандитська інтрига. Але тут з московських верхів повіяло иншим вітром, і наша Валаамова ослиця заговорила. Та ще й якими словами!

„В українській комуністичній партії, сказав він, — **є лише 23,7% Українців, причім деякої з них вже забули українську мову.** Пролетаріят великих центрів України, здебільшого московський, не може найзвати живих звязків з селом. Щоб боротися з цим ненормальним положенням, **треба поширювати українську мову й полекшити Українцям-робітникам доступ у пануючу партію.** Як що українізація партія піде своєю нормальною дорогою (себто без штучного підпихування — Ред), то **подї можуть випередити цей процес, і правительство одного прегарного дня випустить зі своїх рук панованє над українським селянством**...

Центральна партійна школа мусить бути українською, й наука української мови мусить бути обовязково для членів партії"...

У цій сповіді товариша Раковського що не слово — то справжня перлина. Однак, не можна сказати, щоб це були перлини великої політичної мудрости. Нехотячи, Раковський зрадив цілу таємницю „національного непа". Далеко мудрійший Сталін (тому він і сидить у московськім кремлі, а не в Харкові) покривався фразами про „братерське єднанне народів" і „правовому рівність". Не стільки мудрий, скільки хитрий Раковський так зразу й випалив: „коли ще поробимося всі Українцями — то нам всім скоро прийде капут!"...

Та чи з більшою відвертістю висловився Раковський, тим більше можемо йому бути вдячними за його несподівану щирість. Особливож, думається, йому подякують наші робітники поза межами совітської України (хочаб і в Америці) за незвичайно цінне признанне, що в „українській комуністичній партії" є лише 23,7% Українців. З когож складається решта, пане Раковський?...

Резолюция комуністичного зїзду по національному питанню була цілком витримана в дусї промов Сталіна й Раковського. Резолюція висловюється за рівноправність поодиноких республик та автономних країв, за утворенне спеціяльного органу - заступництва всіх республик та автономних країв на паритетних основах, за наданне всім республикам та країям досить широких фінансів і бюджетних прав, за покликанне до урядових органів поодиноких республик та країв лише таких представників, що знають місцеву мову й звичаї, за обезпеченне прав рідної мови по всіх державних установах і за поширенне виховуючої праці в червоній армії в дусї братерства й солідарности народів.

Дуже ще все гарні слова та обіцянки. але, дякуючи щирости Раковського, ми знаємо, звідки вони повстали та як їх треба розуміти. Як „новою економічною політикою" большевики хотять заманити в лапи „контрреволюційної" національности й народности Україну, щоб вони нарешті примирилися з совітською владою й добровільно віддавали себе рабувати й плюндрувати до слави червоної Москви, і як до міжнародного капіталу „неп" підлещується концесіями, так до поневолених народів „нова національна політика" підлещується концесіями що до мови, звичаїв, заступництва й т. д. Раковський з товаришами готові навіть підшиватися під Українців, аби тільки зломити „незрозумілий" опір українського мужика. Кажуть що Раковський почав навіть учитись по-українськи, щоб більше імпонувати українським „шовіністам"...

Ціла ця комедія з „новою національною політикою" має, однак, і свою добру сторону. Вона показує, що немилосердний терор не тільки не знищив національного й зосібна українського руху, а ще більше зміцнив і загартував його. І ще вона показує, що больше викам, не зважаючи на всі їх зусилля й заходи, все-таки не пощастило стати твердою ногою в немосковських краях, хоча-б лише під оглядом політичним. Влада їх у тих краях ще й досі носить характер чисто-окупаційний, примусовий.

Не думаємо, щоб „неп" національний мав більше успіху, ніж „неп" господарський. Проголошенне „нової національної політики" зістанеться лише доказом повного безсилия совітської влады перейти до мирного будівництва та встановити хоч скільки-небудь нормальні відносини в окупованих країнах. Хто звик живитися свіжою кровю, тому ніколи не смакуватиме пісна страва, а коли такий хижак і заспіве про „братерство й солідарність", то це для всіх лише буде доказом, що йому притупилися хижацькі зуби.

Берлін, 2. травня.

Радянин.

ПОДЯКИ.

Отсим складаємо подяку Головному Урядови У. Н. Союза за скору виплату мені посмертного по нашій небіжчицї Орені, котра померла 9 квітня, 1923. Також дякуємо урядови від. 98 У. Н. С. і о. Фекулі і всім учасникам похорону. А до Вас, Родичі, кличемо: Вступайте в ряди У. Н. Союза і дітей своїх вписуйте, бож то єдина наша поміч в Америці, бо ніхто не може знати коли смерть прийде. Невідкладайте на пізнійше, маєте дбру нагоду тебто, що сорітеся до У. Н. Союза. — **Николай і Анна Судима**, члени відділу 98 в Шенандо, Па.

Складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за удїлену мені запомогу з фонду убогих в сумі 50 долярів, котра сталася великою підпорою моєй родини в часі моєї слабости. Я радую кождому Українцеви, котрий не належить до жадної організації, щоби вступив у члени У. Н. Союза, бо то одна наша мати, котрі не одній вдові, не одній сироті слези обтерла вчасі недостатку і смутку. До діла, Браття Українці, свій до свого, бо свій як не запанує, то хоть скривиться і таки порадить і подасть помічну руку своєму братови. — **Василь Панькив**, член від. 127 в Бофало, Н. Й.

З ОБЄДНАННЯ.

ЯК ЗЛОЖИМО БОЄВИЙ ФОНД УКРАЇНИ?

На це дає відповідь лист з Янгстави, великої української громади, але не зорганізованої.

Ось що пишуть з тої громади:

Янгстави, О., 14. мая, 1923.

Ми зібрані на Січових зборах Січовики зрозуміли добре потребу Обєднання і складаємо народній податок в сумі 12 дол. Щопрадва, мало, але зважаючи що нас Січовиків має 10, а на збори явилось вісім, то досить велика сума на мою гадку. Чи не так? Але коли взяти під увагу, що в Янгставн є вселяких товаристів і братств яких чотирнайцять, і декотрі мають слять аж по 100 членів і більше а до сего часу не зложили ще народнього податку, то наше Січове Товариство може дало і добрий початок.

Гей, гей, якби так Січова Організація числила бодай яких десять тисяч членів, то нині справа не так стояла би! Але Січ не всі люблять. А чому? Тому, що у нас є в програмі Працюй і другим помагай, а тими другими є наші браття, Січовики в Европі, інваліди і Рідна Школа.

У нас також було понад 50 Січовиків. Прийшли раз, два на збори і коли переконались, що у нас нема „На" але „Давай", так і свічкою його не найдеш більше. А губою то патріоти, що'і не знайдеш другого такого. Співають завзято „душу, тіло ми положим", а бідного квадра не годен стягнути з нього, а душу і тіло нібито дав би.

Ану, Родимці в Янгстави, зійдіться хоч раз на збори та гукніть так здорово, щоби Вас аж почули в нашім старім краю! По $3,00 зложім, кождий з нас за нашу свободу! Тим покажемо Ляхови, що ми браття козацького роду. Але гарнб було би і не показували би більше другі громади на нашу громаду в Янгстави пальцями.

Тож до діла браття, бо пора се велика, а у нас гарних людий богато. Лише не спімо, а гаразд буде. — **Ст. Олешицький.**

Обединанне Укр. Організацій в Америці.

ЗАГРОЗА ХОЛЕРИ НА УКРАЇНІ

З Харкова повідомляють, що советська влада стурбована можливостю вибуху на Україні холери. В цілях попередження пошести виданий наказ про обовязкове щепленне холери всім робітникам, червоноармійцям і служакам в советських установах. Всім установам видано наказ призначити значні кредити на протихолерні заходи.

З ОБЄДНАННЯ.

СПРАВА НАРОДНЬОГО ПОДАТКУ.

Обєднанне Українських Організацій одержало $5.00 народнього податку від громадянина з Емстердам, Н. Й., який дає жертву але не тому, щоб імя його було друковане в газетах, а тому, бо він розуміє, що український нарід тепер боротеться всіми силами і треба йому дати допомогу. А то-ж дасть йому допомогу, як не ми? Ми остались одинокими сотоварищами нашого народу і він жде нашої помочі, бо ми його брати.

Осьщо пише цей громадянин:

„В załученню пересилаю чек на суму $5.00 яко добровільний народній податок крім звичайного, котрий вже зложив згори по 25 цнт. місячно в місцевому відділі. При оголошенню моєї жертви прошу подати тільки Українець з Емстердем, Н. Й."

Є ріжні люди, — один дає сотки, а другий жалує 25 цнт., хоч на самогонку викладає річно сотки долярів.

А кілько буде таких, які підуть за приміром того щирого Українця, котрий не шукає розголосу, але хоче дати лиш по міч свому нещасному народови; хоче осушити сльози запаканих сиріт; хоче нагодувати нещасних, голодних інвалідів, хоче помогти нашим вязням, инколи і нашим Стрільцям, які голіруч боряться з ворогом?

Громадяни, ідіть за тим приміром і всі як один вступайте в ряди борців!

Обединанне Укр. Організацій в Америці.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ.

Української громадяне міста Ню Йорку й околиць не забудьте прийти на

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ

яке відбудеться

заходом Ліги Горожан в Ню Йорку,

В НЕДІЛЮ, 20. МАЯ 1923

В ГАЛІ УКР. НАРОДНЬОГО ДОМУ,

217 E. 6th Street, New York, N. Y.

На віку промовлятиме член президії Українського Товариства Ліги Націй І. БАЗЯК про Українське Товариство Ліги Націй, його цілі і завдання, його роля в боротьбі українського народу за велику неподільну Українську Державу та конечна необхідність і важність ісиування цього Т-ва в теперішній час. 15,17

Початок о годині 2.45 пополудню.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читанне веде до просвіти, а просвіта — се сила.

Пишіть по цінник книжок до "SVOBODA",

Grand Street Jersey City N. J.

УКР. НАР. ДІМ, 217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
УКРАЇНСЬКА ТЕАТРАЛЬНА ДРУЖИНА
під зарядом і участю Д. Медова і Р. Соловієвої відграє

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-го МАЯ С. Р.

ВОСКРЕСІННЯ

модерну штуку в 4-ох діях В. Колисниченка.

Початок точно о годині 8:15.

ВСТУП: $1.10 і 83 центи включаючи податок.

Ся штука буде виставлена не лише перший раз в Ню Йорку, але й в цілій Америці. Хто любить штуки і знає їх оцінити той певно спроможеться на се, щоби її побачити. Се есть щось гарного і модерного, якого українська публика еще дотепер не бачила. Вона представляє такі сцени: Український Великдень (Пасха) в богатого актора; розкішний модерний кабарет та день Великодня в церкві і біля церкви. Тікети можна скорше набути в офісі Українського Народнього Дому. **Заряд.**

ПОЗІР! **ДЖЕРЗИСИТЧАНЕ!** ПОЗІР!
ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОД. ДОМУ (гора міста)
Співацький Кружок ім. Лисенка відграє
ПРЕДСТАВЛЕННЄ

ЗОРЯ НОВОГО ЖИТТЯ

комедія в 4. діях, написав А. Ф. Кащенко.

У ВІВТОРОК, ДНЯ 29. МАЯ С. Р.

в гали BERGEN LYCEUM, 651 Bergen Ave., JERSEY CITY, N. J.

Початок о 7.30 вечером.

Управа Укр.-Нар. Дому просить, щоб на сей день місцеві товариства і громада не улаштовували жадних иних забав а всі прийшли на представленнє. — До галі можна їхати з долини міста Montgomery St. карою і вийсти на Bergen Square, звідки на ліво три блоки до галі; з Lafayette брати Belt Line кару і вийсти на Bergen Ave. З тір до Summit Sta., звідки брати Bergen Ave. бос, котрий довезе Вас аж до галі, або Belt Line кару з Five Corners, пійти до галі 20 минут-ходу.

Управа У. Н. Дому.

З В І Т

загального голосований членів У. Н. Союза в справі видання календаря на рік 1924.

Відділи	Членів що голосували за видання календаря	Членів що голосували проти вид. календаря	Членів що неголосували в справі вид. календаря	Разом
1	135	—	49	184
2	—	—	69	69
3	17	4	19	40
4	19	6	10	35
5	25	6	9	34
6	8	—	6	14
7	41	—	46	87
8	40	—	6	46
9	44	—	—	44
10	61	—	20	81
11	8	—	9	17
12	51	—	—	51
13	5	6	11	22
14	—	—	41	41
15	20	8	8	28
16	24	—	—	24
17	—	—	15	15
18	6	7	51	64
19	6	—	—	6
20	70	—	—	70
21	13	—	—	13
22	—	15	31	46
23	—	15	1	16
24	—	—	58	58
25	9	—	—	9
26	16	5	6	27
27	73	—	—	73
28	65	—	3	68
29	20	1	3	24
30	18	—	16	34
31	20	—	—	20
32	6	—	25	31
33	28	—	18	46
34	8	2	6	16
35	—	25	7	32
36	—	—	29	29
37	42	42	40	124
38	—	—	37	37
39	14	—	—	14
40	—	—	21	21
41	60	—	1	61
42	9	—	2	11
43	25	—	—	25
44	26	—	50	76
45	—	—	16	16
46	10	2	3	15
47	36	—	—	36
48	5	—	5	10
49	15	—	5	20
50	—	—	30	30
51	11	—	3	14
52	5	—	25	30
53	8	—	—	8
54	—	—	19	19
55	—	—	19	19
56	32	—	15	47
57	21	—	19	40
58	43	—	—	43
59	4	—	5	9
60	32	—	1	33
61	12	2	40	54
62	159	—	—	159
63	15	11	—	26
64	90	—	—	90
65	30	—	9	39
66	11	9	26	46
67	8	4	—	12
68	27	1	32	60
69	130	—	—	130
70	—	—	11	11
71	—	—	23	23
72	28	1	19	48
73	19	—	19	38
74	21	—	10	31
75	54	23	21	98
76	20	6	17	43
77	—	—	75	75
78	4	—	—	4
79	18	—	6	24
80	21	—	39	60
81	19	—	—	19
82	24	—	—	24
83	9	—	1	10
84	24	—	26	50
85	42	3	2	47
86	18	—	31	49
87	4	1	—	5
88	5	—	1	6
89	5	—	1	6
90	45	—	9	54
91	54	—	49	103
92	11	—	—	11
93	7	—	5	12
94	31	—	39	70
95	—	—	40	40
96	—	—	92	92
97	—	—	28	28
98	—	—	—	—
99	61	—	—	61
100	46	5	31	82
101	—	40	1	41
102	87	19	21	127
103	—	30	30	60
104	6	34	31	71
105	17	5	31	53
106	47	15	34	96
107	—	21	—	21
108	18	4	11	33
109	60	—	—	60
110	12	—	—	12
111	14	—	49	63
112	53	—	—	53
113	37	5	—	42
114	16	2	9	27
115	8	—	1	9
116	—	—	24	24
117	—	—	44	44
118	29	—	4	33
119	19	—	3	22
120	28	4	—	32
121	—	—	16	16
122	15	—	8	23
123	20	2	7	29
124	10	—	5	15
125	—	24	—	24
126	32	1	17	50
127	8	2	15	25
128	4	—	1	5
129	—	—	91	91
130	—	—	—	—
131	—	—	—	—
132	50	4	16	70
133	39	12	—	51
134	—	18	—	18
135	41	1	36	78
136	56	6	—	62
137	26	4	28	58
138	20	—	—	20
139	29	—	—	29
140	19	4	—	23
141	10	—	—	10
142	10	—	43	53
143	—	—	35	35
144	11	—	21	32
145	19	3	—	22
146	24	6	9	39
147	—	9	88	97
148	1	23	9	33
149	9	22	1	32
150	22	22	—	44
151	13	5	—	18
152	21	3	—	24
153	25	17	103	145
154	22	—	—	22
155	—	—	38	38
156	5	—	—	5
157	16	—	10	26

Відділи	Членів що голосували за видання календаря	Членів що голосували проти вид. календаря	Членів що неголосували в справі вид. календаря	Разом
160	53	—	—	53
161	15	3	11	29
162	34	—	13	47
163	14	—	4	18
164	—	—	14	14
165	10	2	4	16
166	8	4	—	12
167	15	6	68	89
168	18	—	—	18
169	75	33	—	108
170	17	4	2	23
171	28	4	—	32
172	—	—	14	14
173	20	—	—	20
174	20	—	—	20
175	20	—	28	48
176	17	—	2	19
177	11	—	23	34
178	7	—	—	7
179	4	3	—	7
180	69	—	3	72
181	14	—	—	14
182	33	14	—	47
183	96	1	—	97
184	7	—	—	7
185	20	—	—	20
186	—	—	37	37
187	—	18	5	23
188	7	—	—	7
189	7	4	—	11
190	11	—	—	11
191	20	2	—	22
192	21	2	—	23
193	16	3	49	68
194	7	—	—	7
195	11	3	10	24
196	12	—	—	12
197	—	—	16	16
198	13	5	2	20
199	9	2	—	11
200	52	—	—	52
201	18	—	—	18
202	11	—	—	11
203	23	—	22	45
204	37	—	3	40
205	7	—	—	7
206	89	—	29	118
207	16	2	—	18
208	10	—	—	10
209	42	—	30	72
210	—	—	22	22
211	34	—	9	43
212	9	—	—	9
213	—	—	137	137
214	10	8	—	18
215	12	11	—	23
216	—	—	24	24
217	—	—	111	111
218	—	—	86	86
219	16	3	—	19
220	18	20	19	57
221	—	—	—	—
222	8	—	—	8
223	82	—	—	82
224	9	—	2	11
225	—	13	4	17
226	3	9	—	12
227	20	—	5	25
228	—	—	27	27
229	62	—	42	104
230	49	—	—	49
231	23	—	1	24
232	34	—	—	34
233	8	—	—	8
234	21	—	64	85
235	19	—	—	19
236	—	—	—	—
237	49	—	—	49
238	15	—	—	15
239	89	—	—	89
240	11	—	—	11
241	—	—	13	13
242	22	—	5	27
243	27	—	11	38
244	15	—	—	15
245	46	—	—	46
246	1	—	1	2
247	83	—	31	114
248	19	—	3	22
249	—	—	21	21
250	—	—	—	—
251	20	10	10	40
252	18	—	3	21
253	18	—	3	21
254	23	6	18	47
255	12	4	21	37
256	—	—	8	8
257	12	—	—	12
258	13	—	—	13
259	12	—	5	17
260	12	—	—	12
261	5	1	6	12
262	3	6	—	9
263	13	—	5	18
264	3	—	—	3
265	7	—	1	8
266	12	—	5	17
267	14	—	—	14
268	15	—	—	15
269	13	—	—	13
270	12	—	—	12
271	20	3	60	83
272	6	1	5	12
273	20	13	1	34
274	19	—	8	27
275	—	—	5	5
276	20	—	144	164
277	20	—	27	47
278	—	—	27	27
279	—	—	12	12
280	22	—	27	49
281	46	—	—	46
282	33	—	—	33
283	44	—	—	44
284	39	23	28	90
285	4	15	2	21
286	33	—	—	33
287	20	—	—	20
288	42	—	5	47
289	—	—	26	26
290	5	—	—	5
291	64	—	3	67
292	8	—	—	8
293	126	—	6	132
294	25	—	2	27
295	46	—	—	46
296	—	145	—	145
297	63	—	—	63
298	42	—	26	68
299	5	—	—	5
300	9	—	—	9
301	130	—	—	130
302	37	—	—	37
303	23	—	—	23
304	20	—	—	20
305	33	—	24	57
306	23	—	11	34
307	57	—	—	57
308	25	—	—	25
309	36	—	—	36
310	34	—	2	36
311	33	—	45	78
312	20	—	—	20
313	57	—	—	57
314	31	—	—	31
315	9	—	—	9
316	130	—	—	130
317	37	—	—	37
318	25	—	—	25
319	23	—	24	47
320	20	—	11	31
321	9	—	—	9
322	33	—	—	33
323	20	—	—	20
324	38	—	—	38
325	57	—	—	57
326	37	—	—	37
327	20	—	—	20
328	57	—	—	57
329	21	—	—	21
330	23	—	—	23
331	9	—	—	9
332	20	—	—	20
333	28	—	—	28
334	38	—	—	38
335	57	—	—	57
336	20	—	—	20
337	20	—	—	20
338	20	—	—	20
339	20	—	—	20
340	20	—	—	20
341	20	—	—	20
342	20	—	—	20
343	20	—	—	20
344	20	—	—	20
345	20	—	—	20
346	20	—	—	20
347	20	—	—	20
348	20	—	—	20
349	20	—	—	20
350	20	—	—	20
351	20	—	—	20
352	20	—	—	20
353	20	—	—	20
354	20	—	—	20
355	20	—	—	20
356	20	—	—	20
357	20	—	—	20
358	20	—	—	20
359	20	—	—	20
360	20	—	—	20
361	20	—	—	20
362	20	—	—	20
363	20	—	—	20
364	20	—	—	20
365	20	—	—	20
366	20	—	—	20
367	20	—	—	20
368	20	—	—	20
369	20	—	—	20
370	20	—	—	20
371	20	—	—	20
372	20	—	—	20
373	20	—	—	20
374	20	—	—	20
375	20	—	—	20
376	20	—	—	20
377	20	—	—	20
378	20	—	—	20
379	20	—	—	20
380	20	—	—	20

Відділи	Членів що голосували за видання календаря	Членів що голосували проти вид. календаря	Членів що неголосували в справі вид. календаря	Разом
381	—	—	8	8
384	25	25	8	58
385	30	20	19	69
388	25	10	17	52
391	10	10	8	28
393	5	—	3	8
393	16	—	14	30
396	22	1	13	36
400	12	7	4	23
401	7	3	—	10
402	2	—	—	2
	7.242	1.084	4.850	13.176

Джерзи Сіти, Н. Дж., 15. мая 1923.

І. Каштанюк,
голова, рек. секретар У. Н. С.

НЕСКОГОНІНҐ, ПА.

Повідомляється членів від. 231 У. Н. Союза в Нескогонінґ, Па., що засновався комітет, котрий має занятись збіркою жертв на Народний Дім. Комітет буде висилати своїх колекторів з поміж членів У. Н. Союза і поміж других організацій. Просимо Вас Браття і Сестри, поможіть нам в тім ділі, не жалуйте оферувати ленту коли до вас руку витягнемо. Поможіть нам, бо не маємо де подітись. Вже третий рік як ми тягаємося як тії комірники, бо нема де подітись, а самі не можемо собі помочи, бо нема де зні винайнити — одним словом, не маємо де подітись і мусимо старатись за свою власну хату. 13,17

Михаїл Кобінець, предс.;
Антоній Гоцко, касієр;
Роман Чолій, секретар.

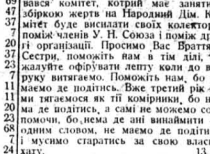

ПОСПІШНА ІЗДА НА І З УКРАЇНИ

France May 23; La Savoie June 2
Paris June 6; Lafayette June 23

По всі дальші інформації голосіться до місцевого агента Французької Лінії або офісу компанії
19 STATE ST., NEW YORK CITY

НЕСОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ПОСТУПОК „СОЦІЯЛІСТА"

В польському соймі в комісії посольської „нетикальності" є вимога з дуцької прокуратури о видачу судови українського посла Марка Луцкевича, за протидержавну агітацію. Справу цю мав референтувати посол Либерман, член клюбу П. П. С. (польської партії соціялістичної), але побоявся видно втратити ласку у польських панів і зрікся цього референту. Справу цю, буде тепер референтувати пястовець посол Бродацький, котрий 17. квітня с. р. на засіданню сойму виступав після промови посла Притули з нападом на Луцкевича і на всі національні меньшости. Треба ствердити, що і Виговський, котрий в своїй горлянці про свої симпатії до національних меньшостий, а особливо підкреслюють ті симпатії до Українців, голосували 17. квітня проти внесенне в справі Луцкевича разом з правицею.

ДОЛЯРИ ДЛЯ РОДИНИ В КРАЮ

ми вам переплемо під гарантією і ваша родина отримає ДОЛЯРИ НА ПОСЛІДНІЙ ПОЧТІ. Не посилайте в листах бо пропадуть. Оплата за пересилку не велика. Також колектуємо гроші з краю за гурт і виплачуємо в долярах в Америці.

ШИФКАРТИ З КРАЮ ДО АМЕРИКИ

купуйте в нашій Бюрі. Наші офіси у Львові, Тарнополі, Станіславові і инших містах поможуть вашій родині і заопікуються. До того, ми вам гарантуємо, що наколи ваша родина не могла приїхати з якоїсь причини, так ви стратите на шифкарті тільки ДЕСЯТЬ ДОЛЯРІВ. Продаємо шифкарти до краю і полагоджуємо всі грунтові кревні справи. По інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
520 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
(Philadelphia Office: 323 N. 8th Street)
ЗА УПРАВУ БЮРА: — АНТІН ПАШУК, пред.

МАЛІ ФАРМИ $399.

ЗА $399 І ТО НА ВИПЛАТ, КОЖДИЙ ДІСТАНЕ НА ВЛАСНІСТЬ ТАКИЙ 4 КІМНАТНИЙ ДОМОК ГОТОВИЙ ДО ЗЛОЖЕННЯ І ЗЕМЛЮ ПІД ДІМ

Потрібно тільки $50 на початок щоби приїти до власности 5000 кв. стіп землі на огород і годованне курей і корів. Наші посілости тільки 5 миль з Нью Йорку, у винїдніїшим положенню і таніше продаємо як всі инші компанії в стейті Нью Джерзи. Хто зголоситься з родинною готовий до виїзду від годзини 11. до 3. пополудни, скористає з неї оферти. Напишіть коли приїдете до:

MR. WINT. BUILDER, Room 244
206 Broadway, New York City

ЖІНОЧІ ВИНАХОДИ

Жіночий Відділ федерального Департаменту Праці обчислив кілько патентів видано жіночим винахідникам на протязі послідних 133 років і порівнав при тім кілька інтересних спостережень. Відносяться вони з одного боку до того, о скільки жінки займаються і займалися винаходами" пожиточних і нових предметів, знарядів, машин, або складників матерій", як очеркує винаходи патентовий закон, а з другого боку з якої области були ті жіночі винаходи.

Отже передовсім показалося, що коли до 1845-го року на пять літ появлялися пересічно два винаходи, зроблені жінками, то в послідних десяти роках було вже пересічно 501 жіночих патентів в рік. Правда, з першім случаю тому незначному числу жіночих винаходів відповідало рівнож незначне число мужеських патентів, а то іменно пересічно 1104 на пять літ, та і тепер те відношення не дуже-то змінилося і 501 винаходами жінок відповідає пересічно 34.837 мужеських винаходів в рік. Все таки є деяке поліпшення в користь жінок, бо коли раньше на десять тисяч винаходів, було всего 18 зроблених жінками, то тепер на таке саме число припадає 140. 150 а у 1918-ім і 1920-ім році по 170 патентів.

Найбільше винаходів зробили жінки з области домашнього хозяйства. За десять літ видано їм 1385 патентів на різнородні уліпшення кухонних приборів, пральних приладів, машин до шиття і гачкованни і т. п. Винахідницям рівних лучшень в одягу видано 1090 патентів, в области комунікації себто автомобілевого промислу, желізниць та пароходів зробили жінки 345 винаходів. Крім того богато винаходів пороблено жінками в области хлібороботва, комунального промислу, будівництва торговлі, медицини, мистецтва, а навіть військової зброї і амуніції. З улучшень винайшли жінки відносно похоронів, а одна жінка уліпшила чашу, вживану у церквах.

РЕЛІҐІЙНА АҐІТАЦІЯ НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

З Ужгорода повідмляють, що в останнім часі дуже ширіться баптизм на Підкарпатській Україні. В Мукачеві є досить сильна баптистська церковна ґміна, а крім того в Ужгороді, Берегові, Хусті, Мукачеві і инших містах. Баптизм прийшов сюди з Америки з емігрантами, що вернулись до рідного краю. Крім того агітують між тамошнім українським селянством православні русофільського політичного типу, суботники й т. инші.

ЛИСТ З ВІДНЯ

Американська поміч стає в притоді студентам.

Дорогий Брате!

Нині отримав Твій лист і 5 дол. — нині же відписую. Буду відповідати точка за точкою на Твої запити, щоби знова чого не забути. Бо закидаєш мені, що не заспокоїв досі Твоєї цікавости про мій сибірський побут. Здаєсь мені, що мимоходом згадував про це в листах. Гідібно описати годі, бо вилізабрі ціла Одиссея (значить вандрівка волокити!), а на це потреба много часу і паперу.

Картка, яку Ти на самім початку цего шкільного року одержав, писана в переїзді через Чехословаччину. (Як відомо, дорога з Галичини до Відня провадить через Чехословаччину). Тому і про решткки галицької армії, які як робітничі відділи дої перебувають на землях Чехословацьких, не можу Тобі нічого певного сказати. Если Тобі це питанне особливше інтересує — переглядай поодинокі числа двотижневника „Український Скиталець", в якому поміщаються статті про З. У. Н. Р. і її військовість.

Про галицькі вибори згадаю коротко:

Еще як я був в Галичині на феріях, Ляхи підготовлялись до нових виборів. Ходило їм головно, щоби Українці добровільно взяли участь в них (у виборах). Коли цілковиту, що водею нічого не дійнуть — взялись найсильства, брутальности. В першу чергу — масові арешти молодої інтелігенції, студ. і активнійших громадян. Щоби не попастись також — був примушений скорше оставити Козівку, взглядно Підгаєчинну, де я гостив в Козов. учителя народного в Середнім Василя Задорожного, (син Семенового Андрія) брат якого Миколи і Сестра Апольонія також в Америці, чи Канаді. Інстинктом відчув я небезпеку, бо в дійсности за пару днів арештували Василя і він бідолаха більше місяцю просидів в тюрмі. Мій брат Осип, про якого Ти згадуєш в листі, відсидів більше двох місяців в тюрмі. Бідака готовився до матури семінаріяльної, а тут посіпаки відрвали його від науки і запоторили в тюрму воші кормити. Вийшовши на волю сказав собі, що не хоче добиватись ставновиска учителя в посіпак, бо при тім необхідно гнути спину і лизати руки (і то чиї, кат зна того!), а він до цего не здібний. Длятого як раз на часі Твій замір прийти йому в поміч, забравши його до Америки. Хлопець здоровий, добре збудований — так що і чорної, тяжшої праці не поболіться. Длятого я еще раз прошу Тебе — розглянься там дещо за місцем для него і не зволікаючи за слідуючим листом дай мені якусь певну відповідь. Не згадуючи вже брата, який Тобі зможе особисто відвдячитись, діставшись до Тебе, Ти тим самим і мені зробиш велике добро; бо я переконаний, що брат по короткім часі своєго побуту в Америці зможе не лише себе удержати, але і мені прийде з помочию, яка мені так необходима!

Тепер про Сибір. Зимою 1915 року забрали нас з-пох з Косівки до нового, а потім в бригом Орєшина і Людвіка Боднарчука — Кодо Росолинський). Провадили на етапами, звиділи всі головніші царські тюрми і по 5 місяцях прибули ми на місце поселення — далеко в Сибірських лісах (Тайга), в село Оса (Іркутської губерніі). Там проживали ми під дозором поліції аж до революції 1917. року, отримуючи від австрійського правительства по 15 руб. в місяць на життє. З вибухом революції в Росії погіршилось положенне центральних держав, драхлива Австрія стала хитатись так Німеччина не дерла так носа в гору. Для нас полоненних настала також кріза. Кождий був полишений сам собі на поталу. Хто куда міг — туди кидався, щоби не згинути з голоду. Многі вступали в рос. революн. армію але ажеза більшевиків (бо Керенський і Колчак не хотіли приймати чужоземців). Мене ревнінна не зміхалась, для того я рішився иншими способами добиватись средств до життя; Осип і Боднарчук таки нанялись в солдати, при чім послідний там і згинув. Коротенько, бо місця мало, скажу: на рідних „попрощах" працював: був наймитом, фризіером, дроворубом, писарем волостним, інструктором і учителем тімназіяльним, був і завідуючим аптикою. Як бачиш не мало посад перейшов в Сибірі!

Про якого це Дубика Ти згадуєш — не знаю. Если то кодишній мій шкільний товарищ з сільської школи — Микола з Заріки — так я стрічав його пару разів. Він оженений з „нашою" Полькою т. є. латиничкою, яка мешкала коло вуйка Гілька через дорогу (забув фамілію). Ти певно не знаєш, яким завзятими Ляхами поробились всі наші калакуні „коцєльні". Вже по „хлопски" ніхто не хоче в дома говорити, а вся ця птиця „цівенькае по шляхецки". В селі тиранія, деспотизм. Царюють: учитель Рутка, війт Вальчуґ, шинкар Кононіщкі, ксьондз Процек і проч. і проч. зграя. Що хотять — це роблять. Все проче мусить мовчати, як що не бажає кормити тюремних вушей. От бачиш, які славні часи настали!

На закінченне еще пару слів про себе: Минувшого року розіслано так звані квестіонарі т. є. фотографічні картки з важнійшими датами з життя бідніїших укр. студентів. На мою адресу відчукнувся якийсь добродій, який досі через тутешнє Товариство переслав мені вже 25 долярів. Як тільки дізнаюсь про його адрес в слідуючім листі Тебе повідомлю. Так отже завдяки цему добродієві і завдяки Твоїй доброжичливости я маю можливість вегетації тут на чужині.

Брат **Михайло.**

СЕЛЯНИ НА УКРАЇНІ БОРЮТЬСЯ ІЗ ЗЛОДІЯМИ, А КОМІСАРИ ІХ ПІДПИРАЮТЬ

В київському дневнику „Більшовик" з 29. березня с. р. читаємо ось що:

Знищимо злодійську банду!

Ще й досі живуть не знищеними наші ворогі народа, цебто злодії та грабіжники. В с. Озірщині, Макарівської волості в Київській губ. повіті, а давніх давен завелися злодії та грабіжники, які з кождим роком змішновалися все більше. Грабунки, вбийства були безупинні. Ватажками бандітсько-злодійської банди це єсть Олександер П. Шевчук, Петро П. Шевчук і Микита А. Шевчук, а Павло Шевчук цеб-то батько Олександра й Петра Шевчуків, це є бог озірських злодіїв. Ще за старих часів, при царському режимі вони робили багато зла. В 1918 році ці-ж самі бандіти виходили на вулиці й грабили, убивали людий. Багато вони злочинів наробили й роблять. Селянство бачить і знає, що це єсть за елементи в сель ці самі Шевчуки й инші злочинці, воно не мусить уже мовчать.

Селянство с. Озірщини, досить терпити сором й докори через цих проклятих злодіїв от других сел, бо тільки де скажи, що Озірець, то зараз і кажуть як Озірець, то й злодій, а чесній людині це ганба велика. Справу про крадіжки розслідувано інспектором повітового уголовного розиску й ми страшенно обурені через те, що Бородянський угрозиск дуже став на захист цих злодіїв, проти яких ми виступали й виступаємо кількома селами. А ревізія Бородянського, угрозиска тов. Подкоржицький зволив назвать всі ці села бандитськими за цих, негідних злодіїв проти яких ми боремось й будемо боротися. Ми не хочемо мати в селі бандіта, злодія й т. и. Але виявилось, що **тов. Подкоржицький являється укрирателем злодіїв**, а ми хочемо знищити їх, бо ми бачимо й знаємо скільки вчинили вони зла, а скільки вони вчинили зла й всяких проступків, що невідомі нашим селянам? Ми вік терпим через них горе й сором, й досить вже цього нам. Нам треба їх знищити,селяне Озірщини!

Лихирський.

ІНТЕРПЕЛЯЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПОСОЛЬСЬКОГО КЛЮБУ

До дня 17 квітня с. р. український посольський клюб вніс до уряду 33 інтерпеляції і 30 внесків у різних справах своїх виборців. Крім того мали посли до 200 інтервенцій у представників центральної влади у Варшаві і в різних інституціях на місцях. Лиш у деяких справах отримано уже відповідь.

паспорти, шифкарти, справи старорідні найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріальна
T. J. HRYCEY CO.,
229 S. 4th St. Street,
PHILADELPHIA, PA.

LUCKY STRIKE CIGARETTE
НАЙЛУЧШІ ЦИГАРЕТКИ

CUNARD
ЧИ ВАШІ РОДИМЦІ ЇДУТЬ ДО АМЕРИКИ?
Американський конзуль в Ризі приймає тепер апліканції на паспорти і віза на нову квоту. Кунард Лінія має найпоспішнійші кораблі у світі. Пасажири з шифкартами Кунард Лінії не треба довго чекати на кораблі. Кунард має представників в Росії опікуючися пасажирами доставляючи їх варост аж на кораблі.
Кунард Лінія одинока з трема офісами на Україні.
В ХАРКОВІ, ул. Свердлова 53-55
В КИЇВІ, ул. МАРКСА 3.
ОДЕСА, ул. Ленінa (Преображенська)
ГРОШІ ДО СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ
пересилаєся гарантуючи виплату в американських долярах ЗВІК
ЧЕРЕЗ КУНАРД ЛІНІЯ
Звертайтесь до корабельних агентів або до:
CUNARD LINE,
25 Broadway
New York

12 МІСЯЦІВ ДО ЗАПЛАТИ
Заробіть гроші на малі сплати. Родичі часто дадуть першу ратту щоб помочи купити **RANGER.** 44 родів, кольорів і величин. Ціни з фабрики до їзда. Дорученне даром, експрес заплаченний, спроба 30 днів. Заплата після умови — готівка або сплата.
ГУМИ, лямки, колеса і другі річи по половині звичайної ціни. Не шліть грошей. Напиш днесь по великий даром Ranger катальог і ціни.
MEAD CYCLE COMPANY
Dep. M-375, CHICAGO
Пишіть до нас нині.

DR. M. SMITH
16 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло церкви св. Юрія
Говорить по українськи.
Лічить успішно недугти мущин, женщин і дітий.
Найновійші електричні апарати.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Житомирського заведення породів і Київського Зайцевського шпиталя.
ПОРАДИ І ПОМІЧ.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 5th fl., New York.
Tel. Orchard 8121

АКУШЕРКА МАСАЖИСТКА
Американської школи і шпитальна практика. — Порада і поміч.
PAULINE H. KORESKO
713 McLvenie St., Chester, Pa.
Bell Phone 2174 CHESTER

Український Лікар С. КАУФМАН
хронічні і внутрешні слабости
111 EAST 7th ST., NEW YORK.
Приймає від 1. до 3. і 6. до 8. веч.
Новий офіс в Астории, Л. Ай. 488 6th AVENUE, ASTORIA, L. I.
Приймає від 9.30 рано до 12. пол.
Telephone: Astoria 2572

ДР. Б. ГОГЕНБЕРҐ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HONENBERG
304—2nd AVENUE,
межи 17-го а 18-го уліцею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щодня від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ
ХРОНІЧНИХ НЕДУГ
МУЩИН І ЖЕНЩИН
як легких, жолудка, нирок, печінок, кишок і внїдрених недуг, висилание нервів, ревматизм, остре нервове і хронічні недугти. Порада даром.
Dr. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. a Irving Place
Години від 9. рано до 6. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВІДБУДОВА
В СТАРІМ КРАЮ ПРОДОВЖАЄТЬСЯ

Ваші рідні ожидають на Вашу поміч з Америки.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ

в долярах почтою і телеграфічно за низьку оплату і виплачуємо долярами в місце замешкання адресата.

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ

Поручуємо свої услуги в справах: повороту до краю і приїзду в Америку; виробленя паспортів і афідевітів та полагоджуємо справи нотаріяльні.

Голосіть ся особисто або листовно в рідній мові до:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 42nd ST., NEW YORK

НЕ ТЕРПІТЬ ВІД
ревматизму, некральгії, суставних болїв, болї в грудях, мускулах.

Напріть тріщки

PAIN-EXPELLER

болячі місця аж доки не почуєте теплоти в шкірі— а тогдіна побіждана пільза скоро прийде. Правдивий Pain-Expeller має АНКОР торговельну марку.

ПРИХОДИТЬ ДО
БРІДЖПОРТ

Здорова сторона, близько ляса, гарне суспільне житє, кошта житєвї умірковані, людяне обходженє у фабриках.

МУШИНИ І ЖЕНЩИНИ

Здорові тіном, о чочих мущин потрібні до Casting Shop, Rolling Mill і подібних робіт. Потрібно кілька женщин до легкої роботи на електричних і ніжних пресах.

Платіж і робітничі услівя добрі. Нагода до промоції.

Пишіть або приходіть особисто.

E. O. BERG

BRIDGEPORT BRASS CO.
BRIDGEPORT, CONN.

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE
Найкоротша дорога до всіх місць Старого Краю
УКРАЇНА
Кораблі відходять пірсом 84 в Ґовер St. North River, при 46-ій улиці в полудне.

Кабіни з 2, 4 і 6 ліжками на всіх кораблях. Великі їдальні, відповідальні променади спаціозні, а вдобно для пасажирів 3-ої класи. Кораблі "Mount Clay", "Pinna", "Bayern", "Mount Clinton", "The Princess" мають також спеціальні кабіни.

Нові три-трубові кораблі "Resolute", "Reliance" і "Albert Ballin" переходять і 2 і 3-тої класи спаціозні.

UNITED AMERICAN LINES
39 Broadway, New York
або управителї агенти.

ЩО ТЕПЕР ДІЄТЬСЯ НА УКРАЇНІ?

Як виглядає урядованє большевицьких комісарів?

(З київського дневника „Більшовик" з 1. квітня 1923).

Спічинецький Волвиконком (за Бердичівщини) на всяку суперечку, що виникає в селах волості, пише відношення з доганою, й обвинувачує в анархизмі. Ось наприклад:

В с. Черемошному повстала суперечка між селкомнезамом і секретарем сельради Апповеничом. Правда, Апповеничу людина грамотна, розумна але разом досить хитра, і бере хабар. Довго не могли зловити, але врешті зловили. Взив один чабар 15 п. пшеничні та 35 хунт. цукру (бо більше не було), другий і третій по 10 п. Передали справу в Погребищенський райгрозиск 2 для розслідування й передачі в суд. Отож то суд буде не раз — думаю собі, та не раз стоять справа: гр. Апповеничу в сельраді обгризається, як вовк в овечій шкурі.

Сельрадою і сельсходом декілька раз постановлялося о зміні такого шкурника з сельради, а Сільський К. Н. С. так чотирі рази постановляв вимагати від Волвиконкома, замість Апповеничa, навіть кандідатуру вказали. Але не помогли всі постановп. Всі ці постанови направлено в Спичинецький Волвиконком. Звідти відповіли так: „Ваше село вважається роспущеним, розкладовим, і анархистським. І коли не приниться анархія, то й вишлю отряд для подавленя її вкорпі, а секретарем сельради нашого села вважаєтьсяя т. Апповеничу і ніхто не має правa проти нього виступати". От тобі на, кажуть селяне, **хоть бй убирав селян, краде коні та комори, не маємо права „возражать", то краще зовсім не йти ні на які сходи чи зібрання, коли наші постанови не мають значіння.**

Скликається сход для оголошення наказу про регістрацію, зійшлись, обібрали президію зібрання, послухали наказ, но далі голова зібрання запитує, хто що має сказать по біжучих справах. Усі мовчать. Один сміливший каже. На віщо тут більжучі справи, коли за балачки по біжучих справах завтра вибіжить отряд, і ми пропосрємось, хто будь. Ще сміливший член К. Н. С. Сидір Тарасюк, виступає з докладом про те що не звертають уваги на постанови сельнар. комнезама, і сельради, і закликає не падать духом, і прохати, щоб Волвиконком вислав одного зі своїх членів для участи на сході, і заслухання скарг на Апповеничa, з прохянням викинуть його з членів сельради.

Збори гукають: „Геть зрадливих шкурників з сельради"!

Послали протокола до волвиконкому. І що? Той розсердився і пише на ньому резолюцію на вкс: „Волнадзирателю тов. Ричагову виехать в с. Черемошному, допросить **арестовать созывателей сходa, докладчиков и сознавателей против тов. Апповенича**". Надзиратель не гавів ні хвилинки. З двома **мілиціонерами й резиновою нагайкою в руках він вскочив у писарню.**

Вія дав наказа „в три счета" доставити граждан Иванова, Павла й Кузьму Тарасюкових, Харитона Маюка й Павла Полиша, порадившись перед тим з Апповеничем.

Привели. Знову виходить надзиратель: як ви смієте виступати проти Апповеничa, „я вас в доску загоню"! І стукає нагайкою по столі. Члени К. Н. С. не злякались, попросили не кричать, і бути спокійнійше. Надзиратель сів, написав протокол долиту, налякав судом, але не арештував.

Три доби волнадзирателя в нашому селі верховодив; в того спору коняку без ніякого суду відібрав; та дав другому, а того набив без причин, з тим і поїхав.

Волвиконком, наче тим що трудно перелізти, а мілиція наче скрипучі ворота, що треба мастить, щоб не скрипіли, і легше відчинялись. Апповеничу агітує проти комітетів взаємодопомоги, К. Н. С. борються не в силах; волвиконком не звертає уваги, за що звичайно Апповеничу ім дякує, а селяне лають. Ось у чому Черемушанська анархія! А буда-б і комуна, так з когож брати приклад? Чи з волвиконкома, Апповеничa, чи надзирателя? А коли при волості, бувший парком, чи комгуртом, або хоть К. С. М., то справа пішлаб инакше.

Вол. кор. К.Н.С. **Т. К. Дигас.**

ФАРМА ПІД ЯРИНУ! ФАРМА ПІД ЯРИНУ!

$200 готівкою в платні легкі місячні сплати зробить Вас властителем дому і фарми під ярину в Farmingdale, Long Island. В Farmingdale є школи, церква, 18 фабрик де можете дістати занятя. Пишіть або приходіть до: **The Lenox Land & Improvement Co., Room 1003, 110 West 34th St., New York City.** Office відчинений в неділю від 11. рано до 2.

СПРАВА СПРОВАДЖЕННЯ РОДИН З КРАЮ ДО АМЕРИКИ

Даємо безплатну пораду як спровадити Вашу родину до Америки. Як не спровадимо, вернемо гроші до 2 місяців.

Продаємо шифкарти на всі корабельні лінії.

Ведтачим до краю дасмо особні квоти.

Висилаємо долярн до краю під гарантією.

За совісну обслугу ручимо.

Управитель Українського Емігрантського Бюра:
В. ГАПАНОВИЧ.

За інформаціями пишіть на адресу:
UKRAINIAN IMMIGRATION BUREAU,
245 Court Street, Newark, N. J.

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ СВЯТОГО ОТЦА МИХАЇЛА

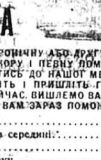

ДЛЯ ВАС ХОРІ НА ЯКУСЬ ХРОНІЧНУ АБО ДРУГУ ХОРОБУ І ХОЧЕТЕ МАТИ СКОРУ І ПЕВНУ ПОМІЧ — РАДИМО ЗАРАЗ ЗВЕРНУТИСЬ ДО НАШОЇ МЕДИЧНОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ. ПИШІТЬ І ПРИШЛІТЬ ГРОШІ МОНЬОРДЕРОМ, А МИ СЕЙЧАС ВИШЛЕМО ВАМ ГАРАНТОВАНІ ЛІКИ, КОТРІ ВАМ ЗАРАЗ ПОМОНУТЬ.

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвиганє в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кропіл на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конжукєй	5.00
Кропіл до очий від запалєнія	2.00
Лік на Салтер	5.00
Порошок до усуваннє волосся з лиця і тіла..	1.00
Водоспріт до поросту довгого волосся	2.00
Вусспріт до поросту довгих вусів	1.00
Пилюля від ревматизму і простуди	3.00
Масть до натиранія від ревматизму	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищенія жолудка	1.00
Фарба на сиве волосе (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі; короста і лишай	2.00
Геркулєс до скріпленія сил і апетиту	2.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катру в носі	1.00
Кропіл до болю зубів	1.00
Крім, і мило до горлого лиця.	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюєнци.	3.00
Бальзам до очищенія засутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на пінючі ноги	1.00
Лік проти болю в горлі	2.00

ЧРЕЗ ВСІХ ТИХ ЛІКІВ, ЩО ТУТ ПОДАЄМО, МАЄМО ВСЯКІ ДРУГІ ЛІКИ ПРОТИ ВСІХ ХРОНІЧНИХ І ЗАДАВЛЕНИХ ХОРІБ. ЗА ВСІ ЛІКИ ДАЄМО ПОВНУ НАШУ ГАРАНЦІЮ. ПИШІТЬ ПО КАТАЛЬОГ.

ЯК ВИ ХОРІ НА ЯКУ ХРОНІЧНУ ХОРОБУ ПРИЙДІТЬ СЕЙЧАС ДО НАС А НАШІ ДОКТОРИ ВИЛЧАТЬ ВАС ЯКНАЙСКОРШЕ З ГАРАНЦІЄЮ, ПОРАДА БЕЗПЛАТНО. ІЗДА З НІЮ ЙОРНУ ДО НАС БЕРЕ ЛИШЕНЬ ПІВ ГОДИНИ.

ST. MICHAEL MEDICINE COMPANY,
DEPT. SW., CARLSTADT, N. J.

ПЯНА І ПІЯНОЛІ

ВИ КУПИТЬ У НАШИМ СКЛЕПІ НА ДУЖЕ ДОГІДНИХ І ЛЕГКИХ УСЛІВ. МАЄМО ТАКОЖ ВЕЛИКИЙ ВИБІР НОТ ДЛЯ ПІЯНОЛЬ.

ФОНОГРАФИ ВСІХ МОДЕЛІВ І ВИРОБІВ

Вибір великий, кождий може вибрати що хоче. Купіть фонограф тепер, скористайте з наших дуже догідних і легких услів.

ВСЕГО $1.00 ТИЖНЕВО

Нема другого склепу, в котрім знайдеш так добре, що наші Українці люблять і хотять.

БІЛЬШИЙ ВИБІР УКРАЇНСЬКИХ І ДРУГИХ РЕКОРДІВ.

Замовленя висилаємо почтою як також рекорди зі послідного до всіх місць Злуч. Держав. Пишіть по наш безплатний каталог.

EUROPEAN PIANO & PHONOGRAPH COMPANY,
10th STREET & AVENUE "A", NEW YORK, N. Y.

Григорій Кунашевський

Представитель всіх корабельних ліній
НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АГЕНТ І НОТАР
ПРОДАЖА ШИФКАРТ ДО КРАЮ І З КРАЮ
(Цінa стало-Компанічна.)
СТАРАННА ОПІКА ДЛЯ РОДИН.
Переслька Грошей до Всіх Частий Світа.
(Точна-дешева, і під повною гарантією.)
СОВІСТНА ОБСЛУГА - ЗАПАЛЬНА ПОШАНА.
Повне довіре серед громадян України по всіх сторонах
За-Держава.
По більші інформації звертайтесь завтда на адрес:
G. KUNASHEVSKY, 179 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

ДОПИСИ

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. На поміч Рідній Школі в Рогатині.

Кілька місяців тому Кружок У. П. Т. в Рогатині відівся до своїх земляків в Америці з просьбою о матеріяльну підмогу. У відповідь на цей заклик зложили деякі громадяни на мої руки суму $15,00, які свого часу були оголошені у „Свободі". Ці гроші були вислані і одержані Кружком У. П. Т. в Рогатині. Зладаний Кружок зачислив їх яко членську вкладку та надсилає жертводавцям що місяця цікавy і богату змістом часопись „Рідну Школу".

Треба надіятись, що всі Українці з Рогатинщини в Америці зроблять тесаме і вступлять в члени Рідної Школи і вже тимсамим поможуть в культурних змаганнях своїм землякам. Членські вимоги не великі, а користь чимала, бо крім почуття сповнення обовязку супроти Рідної Школи є ще й особиста користь, — часопись з рідного міста, яка безперечно кождому подобається.

Кромі передше оголошених вступили в члени Рідної Школи й Рогатинщині та зложили на мої руки по одному долярови слідуючі: Максим Пошталюк, Джемейка, Н. Г., Ядоха Крамар, Джемейка, Н. Г., Ч. Сокальчук, Ню Йорк, Н. Г., Андрій Басараб, Дмитро Павлишин, Василь Кобрин, Андрій Романів, Антін Когут, Кузь Гриник та Іван Костів, всі з Вербок, Н. Дж., разом $10,00, які вислано до У. П. Т. в Рогатині дня 10. мая с. р. Всім новоприступившим членам в імени Рідної Школи в Рогатині складаю щиру подяку.

О. Білоган.

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ В АМЕРИЦІ

(Допись).

Невідрадна доля кинула нас за океан, та праця наша не скінчилась і не скінчиться так довго, доки не здобудемо самостійної Української Держави. Тому перебуваючи тут на землі Вашингтона, ми повинні використати нагоду і всіми силами помагати старому краєви, доки він не покличе нас знову стати в ряди українських полків і продовжати зачате діло. Праця наша мусить бути організована, а те місце, де перебували-ме хоч один Український Стрілець, має стати твердинею, де не буде місця для пройдисвітів, неробів, і хрунів.

Яка праця жде нас тут в Америці?

В першу чергу нашим завданнем буде ширити сі ідеї, за які боролась наша армія; удержувати далі з нею тісний звязок; нести поміч нашим ідеалам; і тут на місці виховувати запас для нашої армії. Ми мусимо скріпити Січову Організацію і внести в неї нові сили і працю. Треба готовитись, щоб нові поділи не заскочили нас знова неприготованими. Покажемо українській суспільности, що в Америці українська армія це одна братня душа, яка має лиш одну ціль — Самостійну Українську Державу.

Як перевести нашу організацію?

Відповідь коротка і ясна. Треба створити стрілецьку сотню, яка обєднувати-ме всіх українських Стрільців, де вони не жили би, в Злучених Державах, Канаді, Бразилії та Аргентині.

Коли число Стрільців збільшиться, організацію поширити і переорганізувати. Вибір видів муже відбутись письменно. Ось однакий зізд не можливо б — отягнув на розпорошенє Стрільців по всій американській території. В Нью Йорку мав би отворитись неґайно Стрілецький Комітет, бо там під теперішню хвилю перебуває найбільше Стрільців.

В краю ідe організація всіх збройних сил в один фронт, а ми перебуваючи тут в Америці, поможемо це перевести. тут.

Памятаймо, що присягу, зложена нашими Стрільцями в Європі, обовязує і нас в Америці.

Стрілець В. Р.

ЗАЯВА

Остане подяку до загального відома кому на тім залежить, що з днем 1-го мая с. р. перестав я працювати в Американсько-Українськім Бюрі в Нью Йорку, а обіймаю посаду в іншім інформаційнім Бюрі під адресою котре дізнаєте:
FOREIGN INFORMATION BUREAU,
144 East 7th Street (напротив пошти)
New York City, N. Y.
З поважанієм
МИХАЙЛО БІЛЯ.
17-19

ПАТЕНТИ

Даром пішлемо наш прегарно ілюстрований патентовий підручник. Пишіть по него днесь по українськи.

В справах патентованя винаходів і продажі патентів звертайтеся з довірем до скорих і чуйних патентових адвокатів на адрес:

A. M. WILSON, Inc.
310 Victor Building
WASHINGTON, D. C.

ФАРМИ!

УКРАЇНСЬКА КОЛЬОНІЯ

в гарній околиці близько Нїо Йорку. Нові доми на легкі місячні сплати: 3 руми $1350 — $300 готівкою; 4 руми $1575 — $400 готівкою; 5 румів $1800 — $500 готівкою. Вода, газ, електрика. Школа, церква і штори на місці. Пишіть або завітайте до:

ГРИГОРАК І МЕЦКА,
520 E. 6th Street, New York, N. Y.

ВДОВА хоче продати фарму чимскорше можливо. 145 акрів, 100 акрів чистої земі, 45 грубого ліса і пасовиско, великий огород, велике озеро, новий дім на 12 кімнат і 6 других забудовань, 12 дійних корів, 8 добрих коней, 200 курий, 7 безрог, 10 гусий, 8 індиків, 15 качок і вся нова машинерія, фарма на стейтовій дорозі, 1 миля від великого міста. Ціна $4,000; готівкою $1,500. **Philip Lubber, 274 E. 4th Street, New York City.** 15-18

НА ПРОДАЖ ФАРМА 170 акрів, дім на 10 кімнат і 6 других забудовань, 13 дійних корів, 6 кіньох, 2 коні, 400 курий, 60 качок і гусий, вся машинерія, недалеко міста, школа при фармі. Ціна $4000, готівкою $1500. — Фарма 79 акрів, дім на 9 кімнат, 4 дійних корів, 4 корови, 2 коні, 200 кур, 500 курчат, машинерія, миля до міста, школа при фармі. Ціна $2000; готівкою $900. Голосіться до: **Adam Mikrut, 1033½ St. Marks Pl.,** 1ст Stairs 1ст коло 1-ої Евнї, **New York City.** 09-34

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Фарма в нюйоркській стейті, 116 акрів, в самім містечку. Дім з 8 кімнатами і штором зараз коло школи, 40 акрів виробленої землі, 25 ліса добірного дерева, против пасовиско; 3 корови, 1 кінь, 100 курий, 4 свинії. Через фарму переплива потік. Ціна 2000 дол., готівкою 1500 дол.

Фарма, 100 акрів чистої орної землі з малим лісом добірного дерева. Дім з 10 кімнатами, 15 мінут ходу від стації. Вода є в домі і в всіх будинках. Всі будинки нові. Є вся потрібна машинерія. Є 8 корів, 2 коней, 100 курий. Фарма мусить бути продана задля нездогін партнерів. Ціна 4000 долярів, готівкою 2500 дол. 09—

Ukrainian Business Exchange,
245 Court Street, Newark, N. J.
Phone: Market-3541.

ПО ПРИЧИНІ ВИЇЗДУ

продається 120 акрова фарма (80 акрів управної земі і 40 акрів грубого ліса), дім на 9 кімнат, стодола, стайня, 2 курники, хліви на безрогі, 7 корів, 2 коні, 150 курий, 4 безрогі, 3 гуски, 2 качки, 50 молодих пісі, нові господарські машини, три милі від стації Saratoga Spring, N. Y. Ціна $6,000, готівки потреба $2.500. Дальших пояснень удїлить 11.14,17

МЕТОДІВ ПОСАЦЬКИЙ,
505 West 147th St., New York City

ПОТРІБНО

виливарїв, токарїв, отісувальників і робітників в сталевій фабриці, виливарня, яка знахоритьсяу полудневій сторонї міста, де робиться легку і середну роботу. Фабрика, виливарня, і ясна, вентилююча добра і вповні осмотрюється в умивальні і купальні. Дойзд до фабрики добрий з будь-котрої сторони міста і двоколичних мостовіств. Голосіться впрост до фабрики.

BURNSIDE STEEL CO.,
92nd St. & Kinzbark Ave.,
Chicago, Illinois.

NORTH GERMAN LLOYD
КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ
для Ваших приятелїв і родини на Україні через БРЕМЕН.
Уповномочена лінія українським урядом для вигранти.
За тяжтями інформуйте місцевими агентами.
NORTH GERMAN LLOYD
18-16 PEARL ST., NEW YORK
або до котрого небудь українського агента.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!
Для Народнїх Домів читалень і в таком і приватних хат.
ВЕЛИКИЙ КОЛЬОРОВИЙ ОБРАЗ
28x22 цалів
БОГУН ПІД БЕРЕСТЕЧКОМ 1651 Р.
репродукція славного малярa Яцкова.
ЦІНА $2.00.
Замовленя слати на адресу:
СВОБОДА,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Пошукую свойого вуйка **ГРИНЬКА ДИНЕК** з села Рогізна, повіт Самбір, Гал., котрий перебував довгий час в Америці. Хтобы мі знав, або він сам, просю написати до: **Ludwika Paslawska, zakuwna Worcesterska 903 N. Passiak St., Philadelphia, Pa.** 16-17

ПОШУКУЮСЯ БУХГАЛТЕРІЇ до провадженя бізнесових книг, і кореспонденції. Зголошенїя до: **Kuloff & Turnusky, 47 E. 9th St., New York, N. Y.** 16-19

ПОТРІБНО РОДИНИ, муж щоб був добрий шофер і механік, жена щоб знялася на домашній роботі. Добра платня і добрий дім. Голоситися: **Kanfer, 6 c. Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J.** 15-18

КТО ХОЧЕ ЛЕКШЕ ЗАРОБЛЯТИ і більше заробити, най купить добрий інтерес, котрий приносить $800.00 чистого риску місячно. Добрий також для двох спільників. Зголошенє голосіться: **Business, c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J.** 17-19

НА ПРОДАЖ бакерня і грошерня. Інтерес виробленый. Продається по причині слабого здоровя. 15-20

Голоситися під число
408 Grove St., Jersey City, N. J.

OWOSSO SUGAR COMPANY,
Owosso, Michigan

потребує фамілій до роботи при цукрових бураках против лїтнього сезону. Ми платимо $23.00 на акрі і даємо безплатне помещенне з огородом. Також платимо переїзд за Вас і Вашу родину з Вашої хати на місце праці. Наш представник відійде Вас у Ваший хаті. Будьте готові до відходу дня 23. мая. Пишіть до: 17-18

MR. G. F. STRABA,
Hotel Savoy, East Park & Mulberry St., Newark, N. J.

НА ПРОДАЖ РЕСТАВРАНТ

Голосіться до властителя
ALEX LEWICKY,
173 Poplar Street,
Philadelphia, Pa. 17-19

ПОТРІБНО

ДВАДЦЯТЬ РОДИН ДО ЦУКРОВИХ БУРАКІВ

23-го мая відїде посадний транспорт, котрого дорога буде оплачена з стейту Пенсільванії до Owosso Sugar Company, Owosso, Michigan. Родини, котрі зголосять на робот коло цукрових буряків і хотять дістати занятя, нехай сейчас пишуть до

HENYR SMETANA,
Fort Pitt Hotel, Pittsburgh, Pa.

Платимо $23.00 від акра, даємо помещенне і перевіз цілком безплатно. 16-18

НЕБУВАЛА НАГОДА.

Для покінченя продажі офертую по надзвичайно низькій цїні пять домів по 20 дот, які надаються для будівничих і для спекулянтів. В неділю 20. мая буду на місци цілий день в Brooklyn, East New York, Стрітсет Street і Пітеркін Ave., а в тижни в офісі щоденно до 5-ої години. 16-17

LOUIS SPOONER,
No. 1 Union Square, New York City

НА ПРОДАЖ
інтерес продажи леду і вугля. Продається по причині виїзду до другого міста. 16-17

Бізнес виробленый і добре їде.
Голоситися під ч.
463 Henderson St., Jersey City, N. J.

ПОЗИР!

WILLIAM LAZAREK, український детектив, котрий полагоджує справи по цїлому Злученых Державах і Канаді, подає до відомости, що буде удїляти всякі поради цїлком дармо для своїх людий як в цивільних так карних справах.

По інформації голоситися особисто до бюра ві годині 9. до 12. рано. Можна також писати за порадою, załączywши 2 цнт. марку на відповідь.

Адреса:
29 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

ДІСТАНЕТЕ ЛИШЕНЬ В НАС

Коли хочете, вчитися магії, хочете вміти ворожити, про богатих якихось таємниць, хочете забути Вашій дівчині клопоти, пишіть до нас по книжку котра вчить. Ціна чого дізнаєтесь на иншій книжці. Книжка ся написана цілі Марокою по перескій. Адресуйте:
THE IDEAL MAIL ORDER HOUSE.
252 E. 7th Street, New York City.

СТЕФАН І. СВУСАК
УКРАЇНСЬКІ ВОГРЕВИКИ

Обслуга чесна і дешева.
Достарчуються автомобілєм на всякі місця, зрештою і другі оказії. Удавайтесь до сього!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel.: Montgomery 1745
385 Prospect Ave, Bayonne, N.J.
Telephone 340